

COMMECT projekat

Uslovi i odredbe učešća u Living Lab-u Srbija

Član 1: Svrha

Ovaj dokument definiše uslove, principe i modalitete učešća u Living Lab Srbija koji organizuje kompanija DunavNET (DNET) uz podršku partnerske organizacije SolarAgro, u okviru EU projekta COMMECT (Grant Agreement br. 101060881). Dokument opisuje aktivnosti i pravila unutar LL-a.

„Living Lab Srbija“ (LL Srbija) fokusira se na održivu poljoprivredu i zaštitu životne sredine. Aktivnosti su organizovane u selu Gospodjinci, u neposrednoj blizini parka prirode. LL koristi mobilne solarne generatore i uređaje neophodne za uspostavljanje stabilne LPWAN mreže, čime se obezbeđuje prikupljanje i slanje relevantnih podataka u realnom vremenu. Dodatno, LL koristi IoT uređaje, edge tehnologiju i alate veštačke inteligencije za prikupljanje i analizu podataka o uslovima sredine, parametrima zemljišta, kao i video zapisa. Prikupljeni podaci koriste se za unapređenje poljoprivredne proizvodnje kroz optimizaciju navodnjavanja, smanjenje upotrebe pesticida, povežanje bezbednosti na parcelama, kao i za očuvanje i optimizaciju aktivnosti u parku prirode.

DNET pruža stručnu podršku u oblastima IoT tehnologija, veštačke inteligencije, analize podataka i uspostavljanja stabilne LPWAN konektivnosti. Udruženje poljoprivrednika SolarAgro zastupa interese proizvođača, identifikuje izazove e u poljoprivredi, testira predložena rešenja i aktivno učestvuje u radionicama i demonstracijama rešenja.

Član 2: Definicije

LL Srbija predstavlja saradničko okruženje, uspostavljeno u Srbiji u okviru COMMECT projekta, koje koordinira DNET u saradnji sa Udruženjem poljoprivrednika SolarAgro.

„Učesnici“ podrazumevaju poljoprivrednike iz SolarAgro udruženja, dobavljače tehnoloških rešenja, kao i spoljne partnere koji doprinose ostvarivanju ciljeva LL-a.

Član 3: Način učešća

Učešće u LL Srbija je dobrovoljno i ima za cilj podršku razvoju i testiranju digitalnih rešenja za poljoprivredu i zaštitu životne sredine. Učesnici su angažovani u terenskim aktivnostima, prikupljanju podataka i validaciji IoT i AI tehnologija, čime doprinose unapređenju efikasnosti proizvodnje i održivosti životne sredine. Poljoprivrednici obezbeđuju pristup svojim parcelama za instalaciju i testiranje uređaja kao i privremeni pristup opremi i rešenjima Living Lab-a, uz besplatnu tehničku podršku tokom trajanja projekta. IoT oprema je u vlasništvu DNET-a, osim ako nije drugačije dogovoreno.

Svi učesnici saraduju pružajući stručno znanje, infrastrukturu i povratne informacije neophodne za uspešnu realizaciju LL-a, u skladu sa ovim Uslovima i odredbama. Učestvovanjem u LL Srbija, učesnici prihvataju ove uslove.

Učešće partnera u okviru COMMECT projekta uređeno je Ugovorom konzorcijuma (Consortium Agreement - CA), koji definiše prava, obaveze i uslove ušehća.

Član 4: Vlasništvo nad rezultatima

Skup podataka o životnoj sredini i zemljištu prikupljenih u okviru LL Srbija je u vlasništvu DNET-a. Pravo korišćenja podataka pripada SolarAgro i DNET-u, što omogućava integraciju podataka u digitalna rešenja za unapređenje poljoprivredne proizvodnje i praćenje ekoloških parametara.

„Edge“ algoritam zasnovan na veštačkoj inteligenciji, namenjen lokalnoj obradi video snimaka sa kamera radi detekcije kretanja ljudi i vozila, u vlasništvu je DNET-a. Takođe, digitalne platforme koje omogućavaju pristup relevantnim podacima i uslugama poljoprivrednicima, građanima (uključujući i učesnike) i lokalnim samoupravama su u vlasništvu DNET-a.

Tehničko rešenje za obnovljive izvore energije i konektivnost, uključujući integraciju mobilnih solarnih generatora sa IoT tehnologijama, u vlasništvu su DNET-a, uz doprinos firme AluMarkom kao dobavljača solarnih generatora.

Alat za podršku u odlučivanju – Decision Support Tool (DST), koji pomaže korisnicima u primeni digitalnih tehnologija u poljoprivredi, takođe je u vlasništvu DNET-a, uz doprinos svih partnera COMMECT projekta kroz definisanje zahteva, dokumentaciju za obuku modela i projektne izveštaje. Učesnici imaju pravo besplatnog korišćenja DST-a tokom trajanja projekta. Nakon završetka projekta, kontinuirani pristup DST-u biće moguć pod uslovom pokrivanja troškova cloud infrastrukture.

Ukoliko nije drugačije dogovoreno, svi alati, metode ili inovacije razvijene u okviru LL Srbija bez značajnog intelektualnog doprinosa učesnika ostaju u vlasništvu DNET-a i/ili relevantnih projektnih partnera.

Član 5: Zaštita podataka

DNET, kao organizator LL Srbija i rukovalac podacima, odgovoran je za obradu podataka u skladu sa važećim Zakonom o zaštiti podataka o ličnosti Republike Srbije (87/2018), koji je usklađen sa Opštom uredbom o zaštiti podataka (EU 2016/679 - GDPR).

Obradeni podaci uključuju:

- Identifikacione podatke o proizvođačima, lokacije parcele, informacije o veličini parcela, gajenim usevima, upotrebi pesticida i navodnjavanju;
- Video zapise sa kamera postavljenih na parcelama, dostupne isključivo odgovarajućim proizvođačima;
- Merenja senzora i GPS lokacije mobilnih solarnih generatora;
- Podatke o kvalitetu vazduha i vode u parku prirode Mrtva Tisa, dostupne putem platforme koja je u vlasništvu DNET-a.

Pristup i upotreba podataka:

- Proizvođači imaju pristup sopstvenim podacima putem platforme agroNET;
- Podaci o kvalitetu vazduha i vode u Mrtvoj Tisi javno su dostupni putem digitalne platforme DNET-a;
- Niko od učesnika ili trećih strana ne sme deliti ili distribuirati podatke bez prethodne saglasnosti vlasnika podataka.

Član 6: Odgovornost i garancije

Učesnici nisu odgovorni za eventualne netačnosti u prikupljenim podacima, niti za tačnost informacija koje se dele u okviru projekta.

U meri dozvoljenoj zakonom, DNET i projektni partneri nisu odgovorni za bilo kakvu štetu nastalu upotrebom uređaja i opreme instaliranih u okviru LL Srbija. Proizvođači uređaja garantuju funkcionalnost u skladu sa tehničkom dokumentacijom, dok DNET garantuje ispravno funkcionisanje digitalnih platformi agroNET i (r)urban.

Ni učesnici, ni DNET i partnerske organizacije ne daju garancije za konkretne rezultate LL Srbija. Projekat je eksperimentalnog karaktera i služi za istraživanje i testiranje. Iako rezultati mogu doprineti unapređenju poljoprivredne prakse i praćenja životne sredine, ne garantuje se efikasnost i uspeh testiranih rešenja.

Član 7: Važeći zakon i nadležnost

Ovi Uslovi i odredbe regulišu se zakonima Republike Srbije.

Svi eventualni sporovi u vezi sa LL Srbija, uključujući učešće, korišćenje podataka ili vlasništvo nad rezultatima, rešavaće se isključivo pred nadležnim sudovima u Republici Srbiji.